

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BIH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ FINANCIJSKOJ REVIZIJI

INSTITUTA ZA AKREDITIRANJE BOSNE I HERCEGOVINE ZA 2022. GODINU

Kazalo

I. MIŠLJENJE NEOVISNOG REVIZORA.....	3
1. MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠĆIMA	3
2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI.....	5
II. IZVJEŠĆE O REVIZIJI.....	7
1. PREDMET I CILJ REVIZIJE	7
2. KRITERIJI KORIŠTENI U REVIZIJI	7
3. OCJENA REALIZACIJE PREPORUKA IZ PRETHODNIH IZVJEŠĆA.....	8
4. PREPORUKE ZA 2022. GODINU	10
5. USTROJSTVO I RUKOVOĐENJE.....	10
6. SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA	11
7. PRORAČUN INSTITUTA ZA 2022. GODINU	11
8. FINACIJSKA IZVJEŠĆA.....	12
8.1. Pregled rashoda i izdataka iz proračuna.....	12
8.2. Pregled prihoda i primitaka	13
8.3. Bilanca stanja.....	13
8.3.1. Sredstva.....	13
9. JAVNE NABAVE.....	14
10. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠĆA	15
PRIVICI	15

I. MIŠLJENJE NEOVISNOG REVIZORA

Mišljenje neovisnog revizora se daje na temelju provedene financijske revizije koja obuhvaća reviziju financijskih izvješća i, u svezi s istom, reviziju usklađenosti aktivnosti, financijskih transakcija i informacija sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. MIŠLJENJE O FINANCIJSKIM IZVJEŠĆIMA

Mišljenje

Izvršili smo reviziju financijskih izvješća **Instituta za akreditiranje Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Institut)** koji obuhvaćaju: bilancu stanja na 31.12.2022. godine, pregled prihoda, primitaka i financiranja po ekonomskim kategorijama, pregled rashoda i izdataka iz proračuna, po ekonomskim kategorijama, posebne podatke o plaćama i broju uposlenih, pregled dinamike upošljavanja, pregled stalnih sredstava u obliku stvari i prava, pregled kapitalnih ulaganja, pregled doznaka iz tekuće pričuve proračuna, za godinu koja završava na taj dan i analizu izvršenja proračuna – tekstualni dio, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, financijska izvješća Instituta prikazuju istinito i fer, u svim materijalnim aspektima, financijsko stanje imovine, obveza i izvora sredstava na 31.12.2022. godine i izvršenje proračuna za godinu koja se završava na navedeni datum, u skladu sa prihvaćenim okvirom financijskog izvješćivanja.

Temelj za mišljenje

Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI)¹. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u paragrafu *Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvješća*.

Neovisni smo o Institutu u skladu sa etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu sa tim zahtjevima.

Vjerujemo kako su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i odgovarajući da osiguraju temelj za naše mišljenje.

Odgovornosti rukovodstva za financijska izvješća

Rukovodstvo Instituta je odgovorno za izradu i fer prezentaciju financijskih izvješća u skladu sa prihvaćenim okvirom financijskog izvješćivanja na razini institucija Bosne i Hercegovine tj. Zakonom o financiranju institucija BiH, Pravilnikom o financijskom izvješćivanju institucija BiH i Pravilnikom o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju financijskih izvješća koja ne

¹ Međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) dio su Okvira profesionalnih objava Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija – IFPP okvira (INTOSAI Framework of Professional Pronouncements), koji čine tri razine objava: INTOSAI načela (INTOSAI-P), međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i INTOSAI smjernice (GUID).

sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uslijed prijevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz financijska izvješća, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena, koje su razumne u danim okolnostima.

Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvješća

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li financijska izvješća kao cjelina sačinjena bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prijevare ili greške i izdati izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu sa Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji.

Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbrojno, utječu na ekonomske odluke korisnika donesene na temelju tih financijskih izvješća.

Kao sastavni dio revizije, u skladu sa Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- Prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja financijskih izvješća, zbog prijevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju temelj za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed greške, jer prijevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje unutarnjih kontrola.
- Stječemo razumijevanje unutarnjih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti unutarnjih kontrola.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorilo rukovodstvo.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj financijskih izvješća, uključujući i objave, kao i odražavaju li financijska izvješća transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Sa rukovodstvom komuniciramo u svezi sa, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim nalazima revizije, uključujući i one koji se odnose na značajne nedostatke u unutarnjim kontrolama koji su otkriveni tijekom naše revizije.

2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI

Mišljenje

U svezi sa revizijom finansijskih izvješća Instituta za 2022. godinu, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Instituta za 2022. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definirani kao kriteriji za danu reviziju.

Temelj za mišljenje

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i ISSAI 4000 - Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u paragrafu *Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti*.

Neovisni smo o Institutu u skladu sa etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu sa tim zahtjevima.

Vjerujemo kako su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i odgovarajući da osiguraju temelj za naše mišljenje.

Skretanje pozornosti

Ne izražavajući rezervu na mišljenje o usklađenosti, skrećemo pozornost na sljedeće:

- *Institut nije okončao aktivnosti na usuglašavanju Pravilnika o unutarnjem ustroju sa važećim odlukama Vijeća ministara BiH (točka 5. Izvješća).*

Odgovornosti rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća, rukovodstvo Instituta je također odgovorno osigurati da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u skladu sa propisima kojima su regulirane i potvrđuje da je tijekom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcioniranje sustava finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvješćima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome jesu li aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulirane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura, kako bi pribavili revizijske dokaze o tome koriste li se sredstva za odgovarajuće namjene i je li poslovanje Instituta, prema definiranim kriterijima, usklađeno sa relevantnim zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji reguliraju poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije unutarnje revizije i sustava unutarnjih kontrola.

Sarajevo, 24.07.2023. godine

GLAVNI REVIZOR

Hrvoje Tvrtković, v.r.

**ZAMJENIK
GLAVNOG REVIZORA**

Nedžad Hajtić, v.r.

**ZAMJENICA
GLAVNOG REVIZORA**

Neda Močević, v.r.

II. IZVJEŠĆE O REVIZIJI

1. PREDMET I CILJ REVIZIJE

Predmet revizije su finansijska izvješća Instituta za 2022. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome jesu li finansijska izvješća pouzdana i odražavaju li bilance u potpunosti rezultate poslovanja. Također, cilj revizije je procijeniti primjenjuje li rukovodstvo institucije zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sustav unutarnjih kontrola i funkciju unutarnje revizije.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sustavu i sustavu unutarnjih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

2. KRITERIJI KORIŠTENI U REVIZIJI

Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je reviziju finansijskih izvješća i, u svezi s istom, reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvješća i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza, kako bi se utvrdilo jesu li predmeti revizije, tj. finansijska izvješća, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni sa odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju usporedne parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2022. godinu²
- Zakon o financiranju institucija BiH
 - Pravilnik o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH
 - Pravilnik o finansijskom izvješćivanju institucija BiH
 - Odluke o privremenom financiranju institucija BiH za 2022. godinu
- Zakon o plaćama i naknadama u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o porezu na dohodak i Zakon o doprinosima (FBiH i RS)
- Zakon o javnim nabavama i podzakonski akti
- Zakon o državnoj službi u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o radu u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o upravi i podzakonski akti
- Zakon o reviziji institucija BiH.

² Službeni glasnik BiH, broj: 42/22

3. OCJENA REALIZACIJE PREPORUKA IZ PRETHODNIH IZVJEŠĆA

Ured za reviziju je u izvješću o financijskoj reviziji Instituta za 2021. godinu dao pozitivno mišljenje na financijska izvješća sa skretanjem pozornosti na način evidentiranja izdataka po osnovu ugovora o autorskih honorarima i mišljenje s rezervom na usklađenost sa zakonima i drugim propisima u dijelu koji se odnosi na upošljavanje koje nije vršeno uz dosljednu primjenu odredbi Zakona o radu u institucijama BiH. U Izvješću su dane preporuke u cilju otklanjanja uočenih nepravilnosti, nedostataka i slabosti. Preporuke iz prethodnog razdoblja čija je realizacija bila u tijeku nisu ponovljene, ali se njihova realizacija kontinuirano prati u narednom razdoblju.

Utvrđili smo da je Institut u 2022. godini od ukupno devet prethodno danih preporuka, realizirao šest, za dvije preporuke realizacija je u tijeku, dok jedna preporuka nije više relevantna za praćenje.

U narednoj tablici (Tablica 1.) prikazan je pregled ocjene realizacije prethodno danih preporuka.

Tablica 1. Detaljan pregled ocjene realizacije prethodno danih preporuka

Br. prep.	Preporuke iz izvješća za 2021. godinu	Ocjena realizacije u 2022. godini	Status
1.	Institut je dužan ubrzati aktivnosti na donošenju Pravilnika o unutarnjem ustroju i sistematizaciji radnih mjesta Instituta u skladu s važećim odlukama Vijeća ministara BiH.	U tijeku 2022. godine su se provodile aktivnosti na izradi Prijedloga pravilnika o unutarnjem ustroju. Konačna verzija je upućena u lipnju 2023. godine Ministarstvu pravde BiH radi pribavljanja mišljenja na opise poslova radnih mjesta.	
2.	Institut prilikom planiranja pojedinih naknada treba koristiti raspoložive podatke iz kadrovske evidencije.	Institut je koristio raspoložive podatke iz kadrovske evidencije prilikom planiranja pojedinih naknada.	
3.	Potrebno je da Institut u potpunosti primjenjuje odredbe internih akata kojim je regulirano pitanje odobravanja i potpisivanja dokumentacije ravnatelja Instituta.	Internim aktima nije regulirano pitanje odobravanja i potpisivanja dokumentacije tako da preporuka nije relevantna.	
4.	Potrebno je da Institut unaprijedi procedure planiranja i praćenja izvršenja proračuna, odnosno da uspostavi odgovarajuće interne financijske kontrole navedenih postupaka u skladu sa Zakonom o financiranju institucija Bosne i Hercegovine kako bi se potrebne aktivnosti provodile pravodobno i izbjeglo učestalo prestrukturiranje rashoda.	U završnoj fazi je ažuriranje internih procedura u svezi s planiranjem proračuna i praćenjem izvršenja proračuna u skladu sa Zakonom o financiranju institucija BiH u cilju dodjeljivanja odgovornosti i zadataka zaduženim osobama za	

Br. prep.	Preporuke iz izvješća za 2021. godinu	Ocjena realizacije u 2022. godini	Status
		planiranje i praćenje izvršenja proračuna.	
5.	Institut je dužan da evidentiranje izdataka po osnovu autorskih honorara izvrši u razdoblju kojem pripadaju, te da u suradnji s nadležnim institucijama iznađe rješenje i osigura nedostajuća novčana sredstva za ove namjene.	U tekućoj godini Institutu su odobrena sredstva iz tekuće pričuve za plaćanje troškova iz prethodne godine.	✓
6.	Institut treba osigurati adekvatan način obilježavanja računa i njihovo evidentiranje u knjizi izlaznih računa, u cilju pouzdanijeg praćenja fakturiranih usluga i sravnjenja s kupcima.	Institut je osigurao adekvatan način obilježavanja računa i njihovo evidentiranje u knjizi izlaznih faktura.	✓
7.	Institut je dužan prilikom prijema uposlenih postupati u skladu s odredbama Zakona o radu u institucijama BiH, poštujući načelo transparentnosti.	Prilikom prijema uposlenih Institut je postupao u skladu sa odredbama Zakona o radu u institucijama BiH, poštujući načelo transparentnosti.	✓
Br. prep.	Preporuke iz prethodnih izvješća ³	Ocjena realizacije u 2022. godini	Status
3/2020	Potrebno je da Institut prilikom planiranja sredstava koristi raspoložive podatke iz ugovora o zakupu prostora i iz kadrovske evidencije.	Prilikom planiranja sredstava koristili su se raspoloživi podaci iz ugovora o zakupu i iz kadrovske evidencije.	✓
7/2020	Institut je obavezan potraživanja iskazana u pomoćnoj i glavnoj knjizi potvrditi slanjem izvoda otvorenih stavki ili izravnim sravnjenjem sa kupcima.	Institut je izvršio verifikaciju iskazanih potraživanja slanjem izvoda otvorenih stavki u kojima kupci, navođenjem stanja u svojim poslovnim knjigama, potvrđuju stanje iskazano kod Instituta.	✓

Za označavanje statusa preporuka u pogledu njihove realizacije korišteni su sljedeći simboli: ✓ realizirane preporuke, ● preporuke čija je realizacija u tijeku, ✗ nerealizirane preporuke, ⓘ preporuke koje nisu mogle biti ocijenjene u revidiranom razdoblju.

Preporuke čija je realizacija u tijeku će biti predmetom daljnjeg praćenja do trenutka dok se ne realiziraju u potpunosti ili do onog trenutka kada revizor, uzimajući u obzir razuman protekli rok, procijeni da ove preporuke nisu realizirane. U skladu s tim, u ovom izvješću nisu dane nove preporuke za revidirane procese na koje se takve preporuke odnose, ali je za ove procese dan opis stanja i provedenih aktivnosti.

Preporuke koje nisu mogle biti ocijenjene u ovom ciklusu revizije će biti ocijenjene kad se za to steknu uvjeti.

³ Sve preporuke dane u izvješćima o obavljenoj financijskoj reviziji prethodnih godina čija je realizacija bila u tijeku ili nisu ocijenjene u izvješću za 2021. godinu

4. PREPORUKE ZA 2022. GODINU

Izvešćem o obavljenoj reviziji za 2022. godinu obuhvaćene su dvije preporuke. Prva preporuka je dana u dijelu financijskog upravljanja i kontrole, a odnosi se na usklađenost.

Druga preporuka je dana u segmentu kratkoročnih potraživanja i također se odnosi na usklađenost. Radi se o novim preporukama.

5. USTROJSTVO I RUKOVOĐENJE

Institut je samostalna upravna organizacija ovlaštena da provodi sustav akreditiranja u Bosni i Hercegovini u skladu sa Zakonom o osnivanju Instituta za akreditiranje Bosne i Hercegovine⁴ i Zakonom o akreditiranju Bosne i Hercegovine⁵.

Unutarnji ustroj i način rada Instituta utvrđeni su Pravilnikom o unutarnjem ustroju i sistematizaciji iz 2018. godine, kojim su sistematizirana mjesta za 28 izvršitelja.

Institutom rukovodi ravnatelj koga imenuje Vijeće ministara BiH na razdoblje od pet godina. Ravnatelj ima jednog zamjenika, koji ga zamjenjuje ukoliko on nije u mogućnosti da obavlja svoja ovlaštenja. Vijeće ministara BiH je 02.08.2021. godine imenovalo ravnatelja i zamjenika ravnatelja Instituta.

Institut još uvijek nije završio proces usklađivanja Pravilnika o unutarnjem ustroju sa Odlukom Vijeća ministara BiH o načelima za utvrđivanje unutarnjeg ustroja tijela uprave BiH⁶ i Odlukom o razvrstavanju radnih mjesta i kriterijima za opis poslova radnih mjesta u institucijama BiH⁷. Nakon imenovanja novog rukovodstva Institut je u rujnu 2021. godine uputio Vijeću ministara BiH obavijest o povlačenju prijedloga pravilnika o unutarnjem ustroju iz razloga daljnje dorade. Tijekom 2022. godine su se provodile aktivnosti na izradi novog prijedloga pravilnika o unutarnjem ustroju. S obzirom na to da je došlo do značajnih izmjena u organizacijskoj strukturi, predloženo je formiranje tri sektora i to: Sektor za kvalitetu, Sektor za planiranje, razvoj, obrazovanje i informacijsko-dokumentacijske poslove i Sektor za opće, pravne, kadrovske i materijalno-financijske poslove, kao i Službe za administrativne poslove i potporu ravnatelju. U vrijeme sačinjavanja (lipanj 2023. godine) ovog Izvešća konačna verzija Prijedloga pravilnika o unutarnjem ustroju je prosljeđena Ministarstvu pravde BiH radi pribavljanja mišljenja na opise poslova radnih mjesta.

Po pitanju usklađivanja pravilnika o unutarnjem ustroju sa odlukama Vijeća ministara BiH dali smo preporuku u prethodnoj godini (preporuka broj 1 u Tablici 1.) te smo ocijenili da Institut poduzima aktivnosti koje su prethodno prezentirane, a koje će biti predmet daljnjeg praćenja do okončanja implementiranja preporuke u potpunosti.

⁴ Službeni glasnik BiH, broj 10/02

⁵ Službeni glasnik BiH, broj 19/01

⁶ Službeni glasnik BiH, broj 30/13

⁷ Službeni glasnik BiH, br. 30/13, 67/15 i 51/18

6. SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA

Institut je odgovoran za kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvješća i usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima.

Financijsko upravljanje i kontrola:

Sustav finansijskog upravljanja i kontrole se implementira u skladu sa Zakonom o financiranju institucija BiH⁸, Priručnikom za finansijsko upravljanje i kontrolu i Smjernicama za provedbu procesa upravljanja rizicima u institucijama BiH.

Institut je prethodnih godina sačinio mape poslovnih procesa, utvrdio i procijenio rizike te sačinio registar rizika koje je tijekom 2022. godine ažurirao i unio u PIFC aplikaciju.

U cilju daljnjeg razvoja sustava finansijskog upravljanja i kontrole, ravnatelj Instituta je u ožujku 2022. godine u suradnji sa članovima Radne grupe za uvođenje i razvoj sustava finansijskog upravljanja i kontrole u Institutu, donio Godišnji plan strategije razvoja sustava finansijskog upravljanja i kontrole u Institutu za 2022. godinu.

Institut je popunio obrazac Godišnjeg izvješća o finansijskom upravljanju i kontroli za 2022. godinu i dostavio ga Središnjoj harmonizacijskoj jedinici Ministarstva financija i trezora BiH. Uvidom u Godišnje izvješće o finansijskom upravljanju i kontroli, konstatirano je da Institut nije naveo mjere koje se planiraju poduzeti za daljnji razvoj sustava finansijskog upravljanja i kontrole u narednom razdoblju.

PREPORUKA 1

Institut treba, u cilju daljnjeg razvoja sustava finansijskog upravljanja i kontrole, provoditi aktivnosti na provjeri funkcioniranja istog i na temelju dobivenih rezultata predložiti mjere na daljnjem unapređenju sustava finansijskog upravljanja i kontrole.

7. PRORAČUN INSTITUTA ZA 2022. GODINU

Zakonom o proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2022. godinu, Institutu su odobrena sredstva u ukupnom iznosu od 1.194.000 KM (tekući izdaci 1.184.000 KM i kapitalni izdaci 10.000 KM) i 21 uposlenih. Na 31.12.2022. godine u Institutu je bila 21 uposlena osoba.

Institut je svoje aktivnosti do usvajanja proračuna za 2022. godinu financirao na temelju odluka o privremenom financiranju za prva dva tromjesečja.

⁸ Službeni glasnik BiH, broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13

Tijekom godine Institutu su odobrena sredstva iz tekuće pričuve u ukupnom iznosu od 163.805⁹ KM, tako da je Institut u 2022. godini raspolagao sredstvima u ukupnom iznosu od 1.357.805 KM, a realizirao je 1.344.290 KM.

Institut je izvršio prestrukturiranje rashoda proračuna koje je odobrilo Ministarstvo financija i trezora BiH¹⁰. Prestrukturiranje rashoda je izvršeno u ukupnom iznosu od 58.832 KM, s tim da su povećane ugovorene i druge posebne usluge za 57.632 KM i izdaci za usluge prijevoza i goriva za 1.200 KM, a smanjene su bruto plaće i naknade za 10.000 KM, naknade troškova uposlenih za 8.500 KM, putni troškovi za 30.000 KM, izdaci telefonskih i poštanskih usluga za 1.000 KM, izdaci za energiju i komunalne usluge za 1.000 KM, izdaci za nabavu materijala za 3.480 KM, unajmljivanje imovine i opreme za 912 KM, izdaci za tekuće održavanje za 3.230 KM i izdaci osiguranja za 710 KM.

Prema saznanjima tijekom revizije, u završnoj fazi je ažuriranje internih procedura u svezi s planiranjem proračuna i praćenjem izvršenja proračuna u skladu sa Zakonom o financiranju institucija BiH u cilju dodjeljivanja odgovornosti i zadataka zaduženim osobama za planiranje i praćenje izvršenja proračuna.

Po pitanju unapređenja procedure planiranja i praćenja izvršenja proračuna dali smo preporuku u prethodnoj godini (preporuka br. 4 u Tablici 1.) te smo ocijenili da Institut poduzima aktivnosti koje su prethodno prezentirane, što će biti predmetom daljnjeg praćenja do okončanja implementiranja.

8. FINACIJSKA IZVJEŠĆA

Institut je sačinio Godišnje finacijsko izvješće za 2022. godinu i dostavio ga nadležnim tijelima i institucijama u skladu sa važećim propisima i u utvrđenom roku.

Analizom bilješki uz finacijska izvješća može se konstatirati da je Institut, poštujući Pravilnik o finacijskom izvješćivanju, sačinio zabilješku bilančnih pozicija uz bilancu stanja, kao i detaljna obrazloženja strukture rashoda i izdataka po odobrenim stavkama.

8.1. Pregled rashoda i izdataka iz proračuna

U pregledu rashoda i izdataka po ekonomskim kategorijama-zbrojno, u razdoblju od 1.1. do 31.12. 2022. godine, ukupno ostvareni rashodi iskazani su u iznosu od 1.344.290 KM, što je za 13.515 KM manje u odnosu na rashode odobrene proračunom za 2022. godinu.

Vrijednosno značajni rashodi iz proračuna odnose se na: bruto plaće (675.060 KM), naknade troškova uposlenih (95.390 KM), unajmljivanje imovine i opreme (101.088 KM) i ugovorene usluge (341.320 KM).

Pregled rashoda i izdataka iz proračuna prikazan je u Tablici I. u prilogu Izvješća.

⁹ Odluka Vijeća ministara BiH o odobravanju sredstava tekuće pričuve za isplatu jednokratne novčane pomoći uposlenim u institucijama Bosne i Hercegovine u iznosu od 9.500 KM (Službeni glasnik BiH, broj 4/23), za implementiranje Zakona o izmjenama Zakona o plaćama i naknada u institucijama BiH u iznosu od 9.932 KM (Službeni glasnik BiH, broj 1/23) i za isplatu naknada po osnovu zaključenih ugovora o autorskom djelu sa tehničkim ocjeniteljima i ekspertima u svrhu ocjenjivanja tijela odnosno izrade studije tehničke izvodljivosti tijela za ocjenu usklađenosti u svrhu odobravanja, potvrđivanja, proširivanja i produžavanja akreditacije u iznosu od 144.373 KM (Službeni glasnik BiH, broj 49/22).

¹⁰ Odluka od 23.12.2022.godine

8.2. Pregled prihoda i primitaka

Ukupno ostvareni prihodi i primici po ekonomskim kategorijama u razdoblju od 1.1. do 31.12.2022. godine, iskazani su u iznosu od 628.517 KM, što je za 123.517 KM više u odnosu na prihode i primitke planirane za 2022. godinu.

Značajni prihodi odnose se na: vlastite prihode od pružanja usluga (619.575 KM), prihode od zahtjeva, molbi, prijedloga, prijava i drugih podnesaka (2.995 KM), prihode od naplate premije osiguranja (2.124 KM), i prihode od refundacije bolovanja iz ranijih godina (3.824 KM).

Vlastiti prihodi Instituta iskazuju se u Glavnoj knjizi nakon naplate potraživanja na žiro-račun Ministarstva financija i trezora BiH i uparivanja kroz modul potraživanja koji vrši Institut. Evidentirani iznos vlastitih prihoda se odnosi na naplaćene prihode za koje je kroz modul potraživanja izvršeno uparivanje sa evidentiranim računima.

8.3. Bilanca stanja

U bilanci stanja na 31.12.2022. godine iskazana su ukupna sredstva u iznosu od 151.208 KM. Ukupne obveze sa izvorima sredstava iskazane su u iznosu od 310.045 KM.

Značajne stavke bilance stanja odnose se na kratkoročna potraživanja (130.612 KM), kratkoročne tekuće obveze (79.060 KM), obaveze prema uposlenima (79.469 KM) i kratkoročna razgraničenja (130.078 KM) i neotpisana vrijednost stalnih sredstava (20.596 KM).

Bilanca stanja prikazana je u Tablici II. u prilogu Izvješća.

8.3.1. Sredstva

Kratkoročna potraživanja iskazana su u Glavnoj knjizi trezora su u iznosu od 130.612 KM, što je u odnosu na prethodnu godinu manji iznos za 64.741 KM.

Evidentirani iznos kratkoročnih potraživanja se najvećim dijelom odnosi na potraživanja od pravnih osoba za obavljene usluge iz nadležnosti Instituta u iznosu od 130.078 KM, akontacije za službeni put 36 KM i prijelazni račun potraživanja 498 KM.

Postupcima revizije smo konstatirali da iznos potraživanja od kupaca, evidentiran u glavnoj knjizi u iznosu od 130.078 KM, odgovara iznosu potraživanja koji je iskazan u pomoćnoj knjizi za potraživanja (pomoćna knjiga za unos podataka u ISFU sustav-modul AR). Institut je izvršio verifikaciju iskazanih potraživanja slanjem izvoda otvorenih stavki (IOS) svim kupcima, u kojima kupci, navođenjem stanja u svojim poslovnim knjigama, potvrđuju stanje iskazano kod Instituta. Institut je tijekom 2022. godine poslao 49 opomena kupcima zbog neplaćanja računa. U tijeku završne revizije utvrdili smo da su spomenuti računi plaćeni.

Konstatirali smo da je u vrijeme obavljanja završne revizije (svibanj 2023. godine) stanje potraživanje od kupaca u Institutu iznosilo 20.885 KM, što je za 109.193 KM manji iznos od stanja iskazanog na 31.12.2022. godine.

Provedenom revizijom kratkoročnih potraživanja, uočili smo nedostatke u pogledu pravodobnog dostavljanja faktura akreditiranim tijelima za ocjenu usklađenosti i praćenje naplate faktura održavanja sustava akreditiranja.

Naime, računi za ocjenu usklađenosti tijelima se dostavljaju uglavnom nakon utvrđenog roka za dostavu faktura definiranog Instrukcijom za kontrolu prihoda, vođenje evidencija o prihodima i potraživanjima od strane tijela za ocjenu usklađenosti od 28.03.2022. godine¹¹, što za posljedicu ima knjiženje značajnog iznosa potraživanja sa 31.12. tekuće godine u poslovnim knjigama Instituta.

Također, praćenje naplate računa za održavanje sustava nije na zadovoljavajućoj razini iz razloga jer je utvrđeno da se u pojedinim slučajevima ne prati definirani rok naplate¹², što u konačnici utječe na povećan opseg potraživanja.

PREPORUKA 2

Preporučamo Institutu da pravodobno ispostavlja račune za troškove održavanja sustava akreditiranja BiH i pojača kontrolu naplate računa, kako bi se osiguralo postupanje u skladu s rokovima koji su definirani u postojećim pravilima.

9. JAVNE NABAVE

Institut je donio Plan javnih nabava za 2022. godinu, kako je propisano Zakonom o javnim nabavama¹³.

Prema prezentiranim podacima¹⁴, Institut je u 2022. godini proveo jedan konkurentski postupak javnih nabava u vrijednosti od 7.358 KM. Institut je putem izravnog sporazuma izvršio nabave u vrijednosti od 22.957 KM.

Nakon prethodno provedenih postupaka, ukupna vrijednost zaključenih ugovora iznosila je 30.315 KM (21.634 KM iz tekućih izdataka i 8.681 KM iz kapitalnih izdataka).

Na temelju pregledanog uzorka javnih nabava nismo utvrdili značajnije nepravilnosti ili nedostatke.

¹¹ Rok za dostavu faktura je 30.11. tekuće godine

¹² Rok plaćanja faktura je 10 dana

¹³ Službeni glasnik BiH, broj 39/14 i 59/22

¹⁴ Podaci iz tabličnih pregleda sačinjenih za potrebe revizije.

10. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠĆA

Institut je u ostavljenom roku dostavio komentare na Nacrt izvješća o obavljenoj financijskoj reviziji za 2022. godinu. Komentari su dani u dijelu teksta u točki 7. Proračun Instituta za 2022. godinu, i 8.3.1. Financijska izvješća/Sredstva, koja je prihvaćena. Izuzev navedenih tehničkih korekcija, Izvješće nije mijenjano u odnosu na Nacrt izvješća o obavljenoj financijskoj reviziji za 2022. godinu.

Reviziju u Institutu za 2022. godinu obavili su: Nevena Bugarin - viši revizor za financijsku reviziju (voditelj tima), Osman Pačuka - samostalni revizor za financijsku reviziju (član tima) i Helena Grbavac - mlađi revizor za financijsku reviziju (član tima).

Kontrolu kvalitete Nacrta izvješća proveo je Odjel za razvoj, metodologiju i kontrolu kvalitete financijske revizije. Odjelom je rukovodio Nedžad Hajtić, koji je u međuvremenu preuzeo dužnost zamjenika glavnog revizora Ureda za reviziju institucija BiH.

**Voditelj tima za
financijsku reviziju**

Nevena Bugarin, v.r.

**Rukovoditelj Odjela za
financijsku reviziju**

Miro Galić, v.r.

Broj: 02-16-1-928/23

Privici

Tablica I. - Pregled rashoda proračuna za 2022. godinu
Tablica II. - Bilanca stanja na 31.12.2022. godine
Tablica III. - Pregled prihoda i primitaka za 2022. godinu
Izjava o odgovornostima rukovodstva

Pregled rashoda proračuna za 2022. godinu

Institut za akreditiranje Bosne i Hercegovine

Tablica I.

Opis	Odobreni proračun	Usklađivanja proračuna	Ukupni proračun	Izvršenje proračuna	Postotak (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Tekući izdaci	1.184.000	163.805	1.347.805	1.334.430	99
Bruto plaće i naknade	686.000	-68	685.932	675.060	98
Naknade troškova uposlenih	95.000	1.000	96.000	95.390	99
Putni troškovi	87.000	-30.000	57.000	56.929	100
Izdaci telefonskih i poštanskih usluga	18.000	-1.000	17.000	16.636	98
Izdaci za energiju i komunalne usluge	23.000	-1.000	22.000	21.620	98
Nabava materijala	14.000	-3.480	10.520	10.460	99
Izdaci za usluge prijevoza i goriva	10.000	1.200	11.200	10.915	97
Unajmljivanje imovine i opreme	102.000	-912	101.088	101.088	100
Izdaci za tekuće održavanje	6.000	-3.230	2.770	2.732	99
Izdaci za osiguranje	3.000	-710	2.290	2.281	100
Ugovorene i druge posebne usluge	140.000	202.005	342.005	341.320	100
2. Kapitalni izdaci	10.000	0	10.000	9.860	99
Nabava zemljišta	0	0	0	0	
Nabava građevina	0	0	0	0	
Nabava opreme	10.000	0	10.000	9.860	99
Nabava ostalih stalnih sredstava	0	0	0	0	
Rekonstrukcija i investicijsko održavanje	0	0	0	0	
3. Tekući grantovi	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
4. Proračun-neposredna potrošnja (1+2+3)	1.194.000	163.805	1.357.805	1.344.290	99
5. Višegodišnja kapitalna ulaganja	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
6. Novčane donacije	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
7. Programi posebne namjene	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
8. Ukupno (4+5+6+7)	1.194.000	163.805	1.357.805	1.344.290	99

Rukovodstvo je Pregled rashoda proračuna po ekonomskim kategorijama odobrilo 02.03.2023. godine.

Ravnatelj:
mr. sc. Dražan Primorac

Bilanca stanja na 31.12.2022. godine

Institut za akreditiranje Bosne i Hercegovine

Tablica II.

Opis	31.12.2022.	31.12.2021.	Postotak (2/3*100)
1	2	3	4
1. Gotovina, krat. potraživanja, razgraničenja i zalihe	130.612	198.353	66
Novčana sredstva	0	0	
Kratkoročna potraživanja	130.612	198.353	66
Kratkoročni plasmani	0	0	
Interni finansijski odnosi	0	0	
Zalihe	0	0	
Kratkoročna razgraničenja	0	0	
2. Stalna sredstva	20.596	21.056	98
Stalna sredstva	278.751	272.460	102
Ispravka vrijednosti	258.156	251.405	103
Neotpisana vrijednost stalnih sredstava	20.596	21.056	98
Dugoročni plasmani	0	0	
Dugoročna razgraničenja	0	0	
UKUPNO AKTIVA (1+2)	151.208	219.409	69
3. Kratkoročne obveze i razgraničenja	289.449	271.265	107
Kratkoročne tekuće obveze	79.060	14.841	533
Kratkoročni krediti i zajmovi	0	0	
Obveze prema uposlenima	79.469	57.254	139
Interni finansijski odnosi	842	0	
Kratkoročna razgraničenja	130.078	199.170	65
4. Dugoročne obveze i razgraničenja	0	0	
Dugoročni krediti i zajmovi	0	0	
Ostale dugoročne obveze	0	0	
Dugoročna razgraničenja	0	0	
5. Izvori sredstava	20.596	21.056	98
Izvori sredstava	20.596	21.056	98
Ostali izvori sredstava	0	0	
Neraspoređeni višak prihoda/rashoda	0	0	
UKUPNO PASIVA (3+4+5)	310.045	292.321	106

Napomena: Pravilnikom o finansijskom izvješćivanju institucija Bosne i Hercegovine, čl.10. stavak 4., napomenuto je da bilanca stanja proračunskih korisnika **neće biti uravnotežena** (aktiva jednaka pasivi) zbog programski uspostavljenog sustava Glavne knjige, dok će bilanca stanja koju radi Ministarstvo financija i trezora na razini Proračuna institucija Bosne i Hercegovine za tekuću godinu biti uravnotežena.

Rukovodstvo je Bilancu stanja odobrilo 02.03.2023. godine.

Ravnatelj:
mr. sc. Dražan Primorac

Pregled prihoda i primitaka za 2022. godinu

Institut za akreditiranje Bosne i Hercegovine

Tablica III.

Opis	Planirani iznos	Izmjene i dopune	Ukupno planirani iznos	Ostvareni iznos	Postotak (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Neporezni prihodi	505.000	0	505.000	628.517	124
Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih tečajnih razlika	0	0	0	0	
Naknade i pristojbe i prihodi od pružanja javnih usluga	505.000	0	505.000	628.517	124
Novčane kazne (neporezne prirode)	0	0	0	0	
2. Tekući transferi i donacije	0	0	0	0	
Primljeni tekući transferi od inozemnih vlada i međunarodnih organizacija - donacije iz inozemstva	0	0	0	0	
Primljeni tekući transferi od ostalih razina vlasti	0	0	0	0	
Domaće donacije	0	0	0	0	
3. Kapitalni primici	0	0	0	0	
Kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava	0	0	0	0	
Primici od financijske imovine	0	0	0	0	
Primici od dugoročnog zaduživanja	0	0	0	0	
Primici od kratkoročnog zaduživanja	0	0	0	0	
4. Ukupni prihodi i primici (1+2+3)	505.000	0	505.000	628.517	124

Rukovodstvo je Pregled prihoda i primitaka po ekonomskim kategorijama odobrilo 02.03.2023. godine

Ravnatelj:

mr. sc. Dražan Primorac

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Međunarodni standard vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI 2580) predviđa da revizor treba da dobije odgovarajuću izjavu od rukovodstva institucije kao dokaz da rukovodstvo priznaje svoju odgovornost za objektivno prikazivanje finansijskih izvješća suglasno mjerodavnom okviru finansijskog izvješćivanja, te da je odobrilo finansijska izvješća.

Rukovodstvo **Instituta za akreditiranje Bosne i Hercegovine** (u daljnjem tekstu: Institut) dužno je osigurati da finansijska izvješća za 2022. godinu budu izrađena u skladu sa Zakonom o financiranju institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12, 32/13 i 38/22), Pravilnikom o finansijskom izvješćivanju institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 25/15 i 91/17) i Pravilnikom o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija Bosne i Hercegovine (protokol Ministarstva financija i trezora BiH, broj 01-08-02-1-1515-1/15, od 4.2.2015. godine). Rukovodstvo je također obvezno postupati u skladu sa Zakonom o proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2022. godinu (Službeni glasnik BiH, broj 42/22) i pratećim naputcima, objašnjenjima i smjernicama koje donosi Ministarstvo financija i trezora Bosne i Hercegovine, kao i ostalim zakonima u Bosni i Hercegovini, tako da finansijska izvješća daju fer i istinit prikaz finansijskog stanja Predsjedništva.

Pri sastavljanju takvih finansijskih izvješća odgovornosti rukovodstva obuhvaćaju garancije:

- da je osmišljen i da se primjenjuje i održava sustav unutarnjih kontrola koji je relevantan za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća i usklađenost sa zakonima i drugim propisima;
- da finansijska izvješća ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze;
- da finansijska izvješća sadrže sve relevantne podatke i analize izvršenja proračuna, kao i podatke o sustavu unutarnjih kontrola i realizaciji preporuka revizije;
- da se u poslovanju primjenjuju važeći zakonski i drugi relevantni propisi.

Rukovodstvo je također odgovorno za čuvanje imovine i resursa od gubitaka, pa tako i za poduzimanje odgovarajućih mjera da bi se spriječile i otkrile pronevjere i ostale nezakonitosti.

Datum, 19.04.2023. godine

Ravnatelj

mr. sc. Dražan Primorac